

Ada Solomon

Interviu realizat pentru ECUMEST de Simona Chitan

Ce rol are sprijinul public in dezvoltarea sectorului cultural independent? Ce inseamna productia de film independenta si cum vedeti dvs. dezvoltarea acestui sector in Romania post-89?

Fara sprijin public nu putem vorbi de dezvoltarea si nici macar de functionarea sectorului cultural independent. oricit de creativi ar fi artistii independenti in a face lucruri grozave cu bani putini sau deloc totusi e nevoie de bani.

Productia de film independenta inseamna productia care nu este gestionata de un studio mare sau un trust sau o televiziune, ea poate fi realizata in colaborare cu asemenea entitati dar nu in interiorul lor.

S-a dezvoltat ca multe din "cuceririle post-revolutionare" de la 0 la ce este filmul romanesc independent azi. Cum o vad ? In plina forta. E un moment foarte pozitiv pentru independenti, consider ca exista si vointa si "putinta" si deja un pic mai multa dorinta din partea gestionarilor de bani publici pentru a face ceva.

Cat de greu a fost/ este sa fiti recunoscuta si sa va impuneti?

Nu stiu ce inseamna recunoscuta. Nu stiu daca m-am impus, stiu ca fac tot ce pot ca proiectele mele sa fie dorite si de public dar si de cei care lucreaza la ele. e o mare satisfactie sa-ti spuna un artist - "e excelent proiectul asta, ce pot sa fac sa particip si eu?" in rest ce e obligatoriu e sa respecti - in ambele directii. pe cei cu care lucrezi (indiferent de nivel) si pe cei pentru care lucrezi, respectiv publicul caruia te adresezi.

Care au fost/ sunt barierele de care v-ati lovit/ va lovit in crearea casei dvs. de productie?

Crearea n-a fost o problema. Nu e complicat sa faci o companie. E greu sa ai proiecte. Nu e un domeniu in care poti sa faci planuri pe 5 ani. Un film nu e un obiect care iese dintr-o linie tehnologica si poti scoate un numar x intr-o perioada y si incerca sa le vinzi in proportie cit mai mare cit mai repede. e greu in sine "sa-ti iasa".

Nu stiu sa spun care sunt barierele. e greu de exemplu sa convingi oamenii care nu sunt parte a echipei de filmare ca lucrul la film nu e o vacanta permanenta. E foarte greu sa faci lumea sa te creada ca desi faci un film, desi ai un oarecare buget - nu ai bani cu nemiluita si nici nu cistigi 100,000 de euro daca ai un buget de 200,000 de euro. Filmul e un produs cultural scump.

Care sunt cele mai mari impedimente birocratice pe care le intampinati si din partea caror institutii survin acestea?

Pai, nu e numai pentru noi. E pentru oricine vrea sa avanseze. Cel mai mare impiedient sunt ochelarii de cal, inflexibilitatea, birocratia ca modus vivendi. Lipsa de initiativa si mai ales lipsa dorintei de a intelege un proiect si de a asculta o argumentatie. Majoritatea institutiilor de stat sunt hipopotami practic imposibil de urnit. Si putem aici include de la primarii la televiziunea publica trecind prin institutiile financiare ale statului tot ce doriti dumneavoastra.

Ce ar trebui schimbat in mecanismul institutional pentru ca productia de film independenta sa fie incurajata? Cine/ cum ar trebui sa va sustina?

Felul de a o privi. In primul rind ar trebui sa ne sustinem noi intre noi. artistii independenti de toate felurile si de toate artele.

Cum ati reusit sa impuneti filmele pe care le-ati produs in circuitul international?

Participind. Si facind filme bune. Dar si platind transport si taxe de participare si copii de trimis in toate zarile cit si investind timp si energie in aceste actiuni. Nu vine nimeni sa te

roage sa arate ce faci, trebuie sa te arati si sa stii sa te vinzi (citeste prezinti) cit mai bine.

Cum ati ajuns/ v-ati creat conexiunile in networkul festivalurilor din strainatate?

Asa cum ziceam mai sus. Si fiind prezenta. Desi e o era de comunicare virtuala, contactul fata in fata ramine definitiv pentru o relatie.

Incurajati tinerii artisti si memoria acestora. Care sunt resorturile acestor actiuni? Cat de mult au fost/ sunt incurajati tinerii cineasti in Romania de dupa 89?

Resorturile? Habar n-am. Ma intereseaza sa continui un soi de relatie de solidaritate, prietenie activa si creativa pe care l-am invatat de la Cristi Nemescu si Andrei Toncu si prietenii lor si imi doresc sa construiesc.

Nu cred ca au fost incurajati. Jurnalistii cred ca sunt cei care au facut cel mai mult pentru cineastii tineri. In rest... s-au ajutat singuri si a fost piatra de incercare pentru supravietuire sa reziste la dat in cap. Pot numi o organizatie care a ajutat intr-adevar tinerii cineasti romani sa "faca" - e vorba de Fundatia Arte Vizuale dar vocea sa e singulara in peisaj.

Nu cred ca e intimplator ca realizatori cum sunt Tudor Giurgiu, Catalin Mitulescu, Cristi Mungiu, Cristi Puiu, Corneliu Porumboiu - i-am pus intr-o ordine absolut aleatoare - au propria casa de productie si isi produc singuri filmele. Dar speram ca vin vremuri mai bune.

Cine v-a sustinut in crearea festivalului NEXT?

Sunt multi: prietenii si familiile lui Cristi Nemescu si Andrei Toncu, familia mea, cineasti din Romania (mai tineri si mai putin tineri) si din lumea larga, jurnalistii romani. Voluntarii cu spiritul lor si dorinta extraordinara de a face ceva ce nu s-a mai vazut si o serie de institutii dintre care tin sa numesc: Institutul Cultural Roman, Centrul National al Cinematografiei, Ministerul Afacerilor Externe, Arhiva Nationala de Filme - Cinemateca Romana, echipele Festivalurilor TIFF si Anonimul, Sony Romania si Stage Expert.

Cei care nu m-au sustinut sau mi-au spus ca n-am nici o sansa sa-mi iasa - de fapt m-au sustinut si ei pentru ca ne-au ambitionat (pe mine si pe echipa Next) sa aratam ca se poate.

Dintre cineastii din lumea larga trebuie sa-l mentionez pe Dl Francis Ford Coppola al carui sprijin moral ne-a obligat enorm. La fel modul in care Semaine de Critique - sectiunea festivalului de film de la Cannes care a fost unul dintre primii nostri parteneri - ne-a alaturi ca partener - ne-a creat o imensa responsabilitate. Nu vreau sa-i numesc pe toti cei care ne-au fost alaturi -cu vorba, cu fapta sau cu buzunarul pentru ca sunt multi si cu siguranta as uita pe cineva.

Cum percepeti evolutia contextului si a practicilor artistice din Romania in ultimii ani si cum vedeti aceasta dezvoltare din perspectiva managerului de film, conectat deopotriva la scena internationala?

O percep ca rapida si pozitiva. Ma simt mai putin izolata si o spun din nou aceasta evolutie creaza si un soi de solidaritate artistico-faptica care ma intereseaza foarte mult.

Are acest proces de transformare un rol, o influenta asupra activitatii dvs.?

Da, ma motiveaza si stimuleaza.

In ce fel credeti ca activitatea dvs. va fi influentata de recenta aderare a Romaniei la UE? Care sint mizele actuale ale scenei culturale independente in Romania in acest nou context?

Nu stiu cit va fi de influentata. M-am considerat europeana si parte a unei lumi normale tot timpul. Sigur ca avem astfel mai mult acces la o serie de fonduri si initiative la care nu puteam fi parte pina acum.

Pentru noi miza este sa ne pastram identitatea in diversitate. cred intr-o Europa unita cultural cu interferentele si particularitatile fiecarei culturi in parte.

Ce proiecte aveti in perioada urmatoare?

Multe. Visez la o videoteca metropolitana. Dar asta e inca un vis. Concret - o serie de proiecte de film - 2 lung metraje romanesti in dezvoltare, o serie de documentare despre "Europa mea" si mai ales un plan cu un scop destul de greu de realizat "reindragostirea" romanilor de mersul la cinema, in sala de cinema.